

A helyi önkormányzatról szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 129/07. szám) 20. szakasz 1. bekezdésének 10. pontja és 32. szakasz 6. pontja, és Zenta község statútuma (Zenta Község Hivatalos Lapja, 5/2011. sz.) 16. szakasz 1. bekezdésének 12. pontja és 45. szakasz 1. bekezdésének 3. és 7. pontja alapján Zenta Község Képviselő-testülete 2013. _____ tartott ülésén meghozta

ZENTA KÖZSÉG A 2014–2017 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ. NÉPESEDÉSPOLITIKAI CSELEKVÉSI TERVÉT

I Bevezető

A 2011 népszámlálási adatok ismeretében ma már bizton állíthatjuk Zenta község korfája, természetes szaporulata olyan kedvezőtlenül alakult, hogy minden rendelkezésre álló kapacitásunkat ezen negatív folyamatok megállítására kell fordítanunk. Ha nem cselekszünk, utódaink előtt végérvényesen felelősek leszünk azért, hogy beomlik, oktatási, kulturális és tájékoztatási intézményrendszerünk, hogy községünk gazdasági és politikai értelemben versenyképtelenné és jelentéktelenné válik. Az utolsó népszámlálástól eltelt kilenc esztendő alatt 2252 fővel (9,11%) csökkent községünk lélekszáma. A fogyás fő oka, a születések számának drasztikus csökkenése, amihez jelentősen hozzájárult az elvándorlás.

Az elterjedt közfelfogással ellentétben, a tudományos ismeretek birtokában kijelenthetjük, hogy a fogyás fő oka nem a szegénység vagy a munkanélküliség, sokkal inkább a hagyományos családi értékek, a család és a házasság intézményének válsága, az anyák társadalmi megbecsülésének hiánya, a családbarát foglalkoztatás és munkahelyek teljes elmaradása, a nők gyermekvállalásának, a családalapításnak az állandó halogatása és a fogyasztói társadalom értékeinek kritikátlan átvétele.

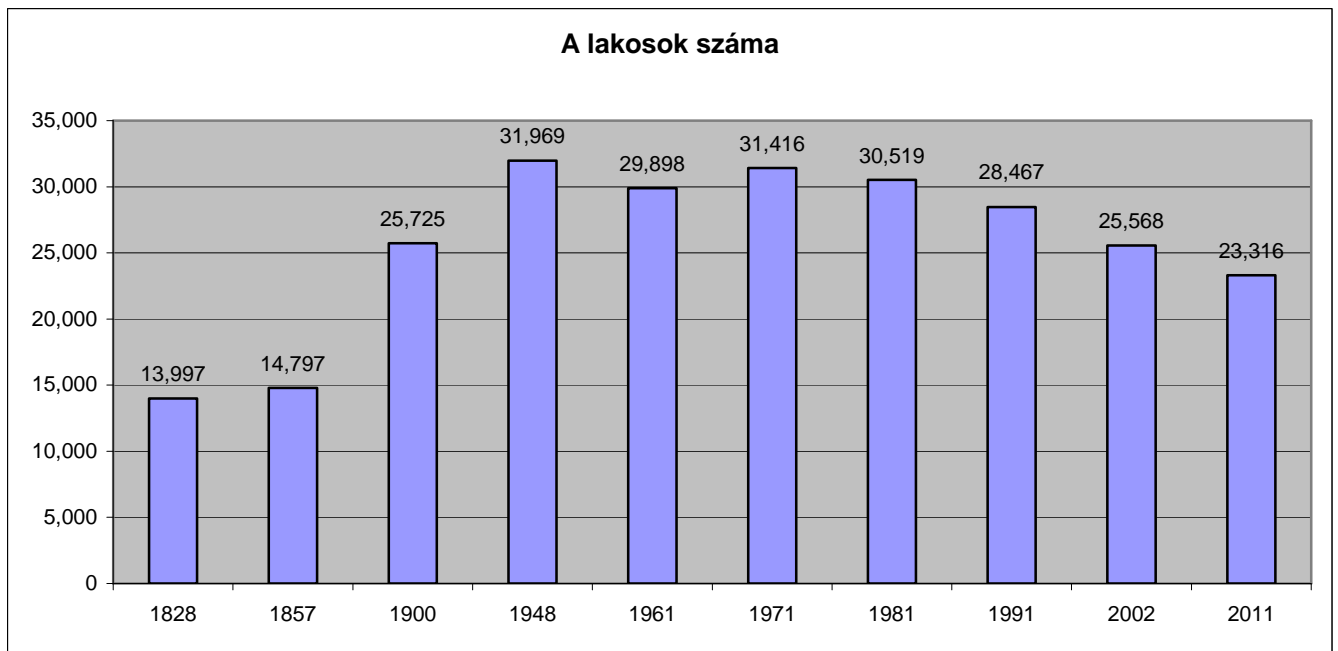
Közösségünkben először a Magyar Nemzeti Tanács vállalta, hogy összeakaszodik ezzel az összetett, rendkívül nehezen kezelhető de nemzetünket végveszélybe sodró problémával. A Magyar Nemzeti Tanács Népesedési akcióterve (Stratégia) elkészült, ez a dokumentum az első, de elengethetetlen lépés abba az irányba, hogy megfékezzük a bennünket folytogató negatív folyamatokat.

II.1. Zenta község demográfiai helyzetének elemzése

I. Születések száma Zenta község területén

Zenta lakosainak száma az 1828-tól a 2011. évig terjedő időszakban lassabban változott, mint Vajdaság egyéb területein. A 2011. évi népszámlálás eredményei szerint Zenta lakosainak a száma csak 1,6-szor volt nagyobb, mint 183 évvel korábban volt.

Zenta község területén a legtöbb lakos 1971-ben élt, az akkori népszámlálás eredményei szerint összesen 31.416 személy. Ebben az évben kezdődött meg a folyamatos elnéptelenedés, és a 2011. évi népszámlálás szerint Zenta község lakossága 8.100 fővel, azaz 25,7%-kal csökkent.

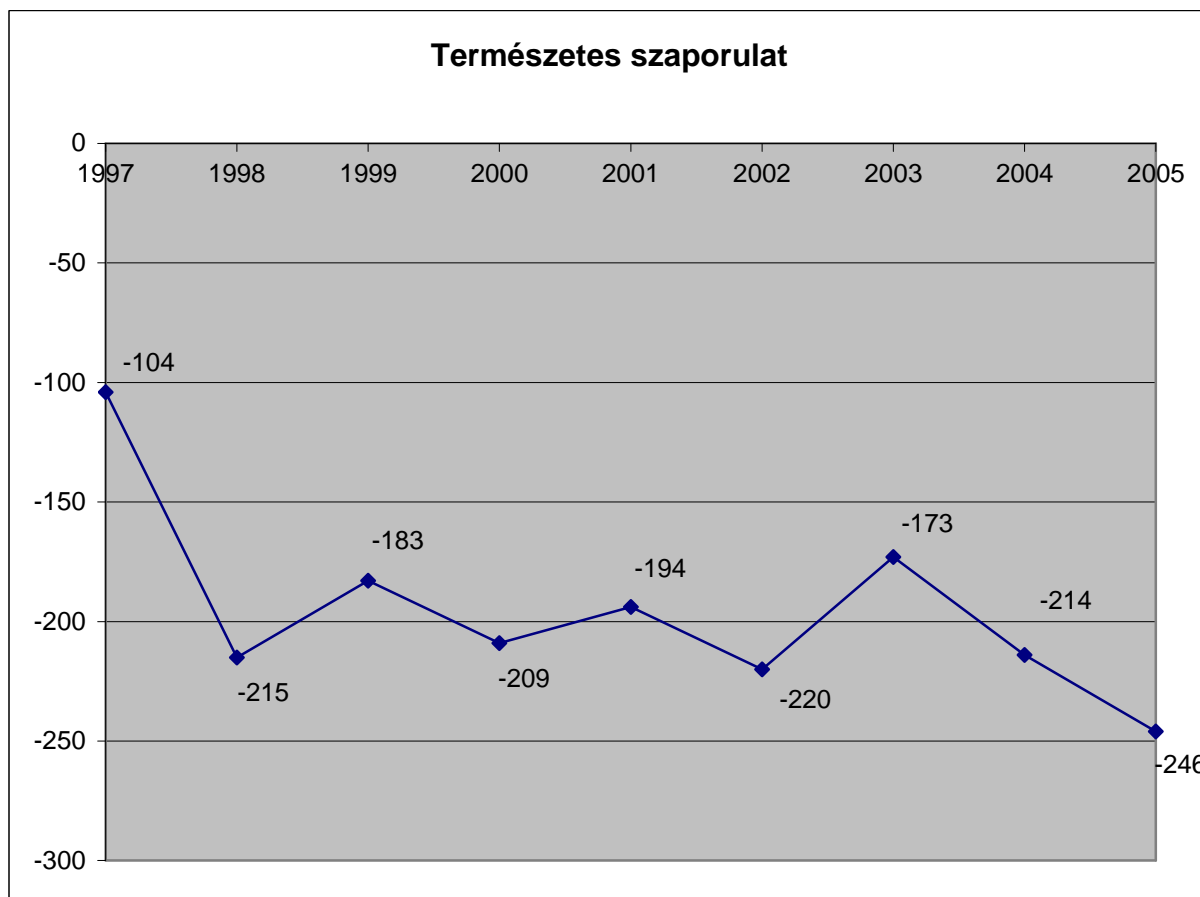
A 2011. évi népszámlálás eredményei szerint Zenta község területén 23.316 személy él, akik 9.383 háztartást alkotnak.

A község lakosainak a száma a 2011. évben a 2002. évhez viszonyítva 2.252 lakossal kevesebb. A lakosság demográfiai mozgását a lakosok számának csökkenése jellemzi.

Minden számadat csökkenő tendenciát mutat a fiatal és a középkorú generáció rendkívül nagyméretű elvándorlása és a rendkívül alacsony natalitás miatt. A természetes népszaporulat negatív, és ez a lakosság elköltözésével kombinálva a község elnéptelenedéséhez vezet, aminek a következménye a fertilis lakosság részarányának a csökkenése a lakosság teljes létszámában, minek következtében a lakosság reprodukciója nagyon alacsonnyá válik, és ez egy végtelen kört képez.

A 2002-2011 terjedő időszak alapján ítélve, ha ez a tendencia továbbra is folytatódik,

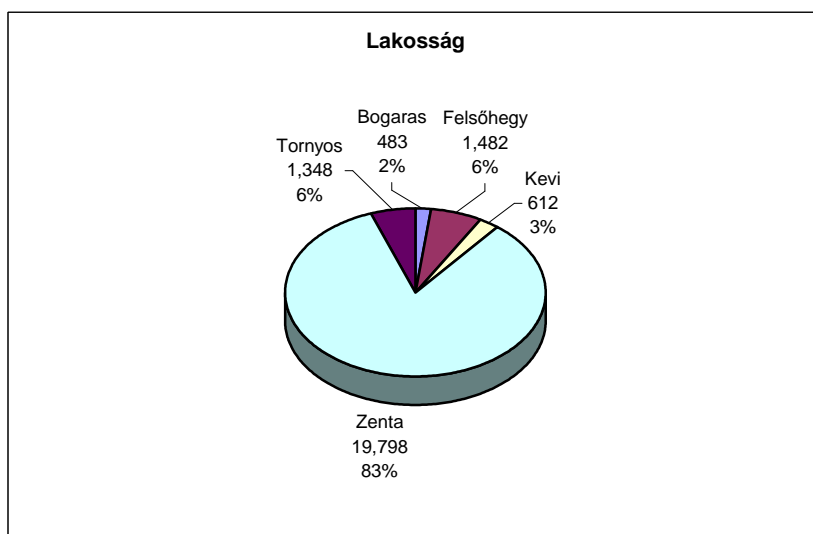
ZENTA LAKOSAINAK SZÁMA AZ ELKÖVETKEZENDŐ 50 ÉVBEN MEG FOG FELEZŐDNI !

Zenta község lakosainak alacsony népszaporulata a lakosok életminőségének komoly romlását és egy egész sor problémát fog felvetni az előregedett lakosság ellátásával és a meglévő infrastruktúra fenntartásával kapcsolatban!

A demográfiai tényező meghatározó módon fogja behatárolni Zenta község szociális-gazdasági fejlődését!

A LAKOSSÁG TELEPÜLÉSEK SZERINTI MEGOSZLÁSA

A község legnagyobb települése kétség kívül Zenta, lakosainak száma a 2011. évi népszámlálás szerint a község összes lakosságának a 84,91%-át tette ki.

Az olyan falvakkal szemben, mint Kevi és Bogaras, Felsőhegy az utóbbi időben egyre inkább elővárosi jelleget öltött, ennek kedvez a városhoz való térbeli közelsége, ezzel pedig a település további demográfiai fejlődésére nagy hatást fog gyakorolni Zenta város fejlődése.

Az összes települést a hosszú ideje tartó elnéptelenedés jellemzi: Bogarast, Felsőhegyet és Kevit az 1971. évi népszámlálástól, Zentát és Tornyost pedig az 1961. évi népszámlálástól kezdődően. Az elnéptelenedés kezdeti időszakaihoz viszonyítva, Kevi lakosainak száma csökkent a legnagyobb mértékben, itt a lakosok száma több, mint a felére csökkent.

Demográfiai változások Zenta község településein:

A népszámlálás éve	A település neve				
	Bogaras	Felsőhegy	Kevi	Zenta	Tornyos
1948	568	1.432	1.840	23.277	2.500
1953	626	1.578	1.697	23.320	2.677
1961	515	1.297	1.438	25.062	2.769
1971	506	1.277	1.447	24.723	3.463
1981	1.005	2.536	1.414	23.690	1.874
1991	822	2.167	1.055	22.827	1.908
2002	742	1.889	887	20.302	1.766
2011	483	1.482	612	15.873	1.348

A LAKOSSÁG ÉLETKOR SZERINTI SZERKEZETE

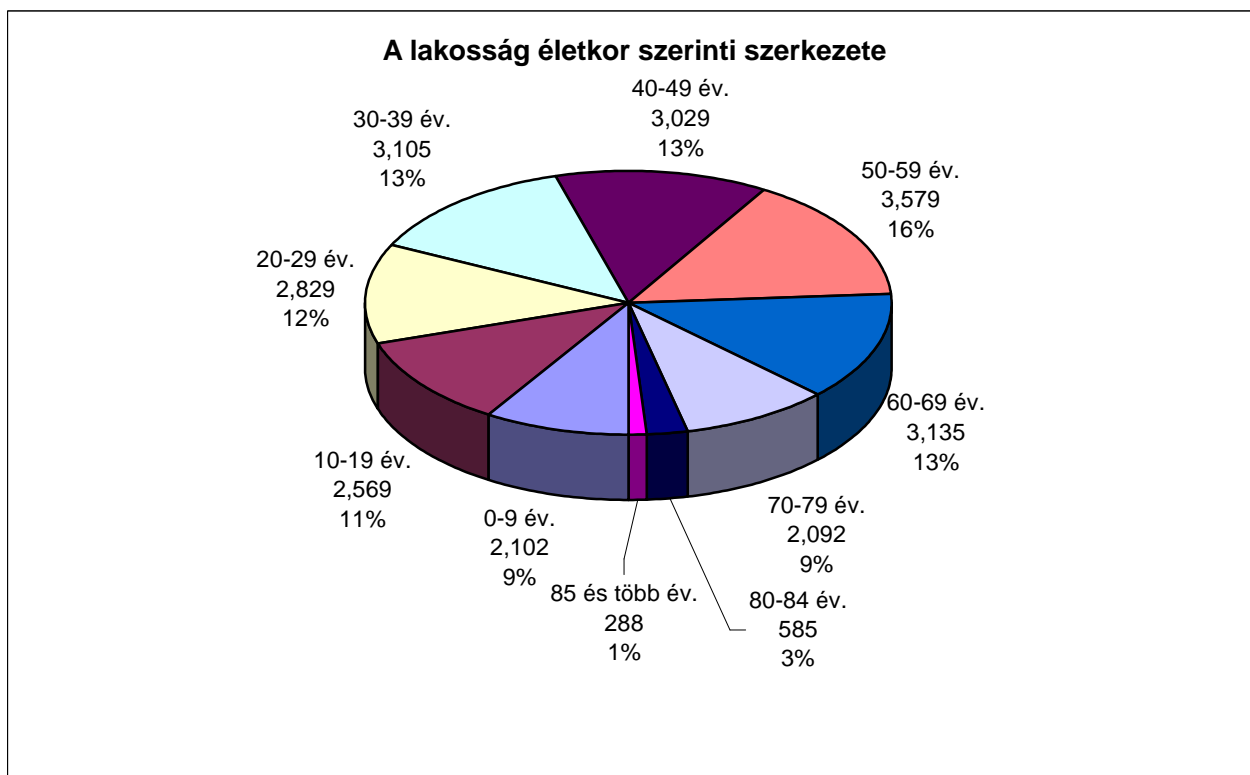
A legidősebb Kevi falu lakossága 45,3 évvel, a legfiatalabb és a vajdasági átlag alatti egyetlen település, Tornyos lakossága, ahol az átlagéletkor 40,4 év, míg a teljes község lakosságának átlagéletkora: 42,7 év.

A lakosság életkor szerinti szerkezete:

A település neve	Átlagéletkor
Bogaras	42,5 év
Felsőhegy	42,6 év
Kevi	45,3 év
Zenta	42,8 év
Tornyos	40,4 év
Község	42,7 év

Ha tudjuk, hogy a lakosság 30 éves átlagéletkora már idősnek számít, akkor sejthetjük, hogy melyek azok a problémák, melyek ebből a helyzetből kifolyólag egyre inkább ki fognak éleződni.

Zenta község lakossága a mély demográfiai öregség szakaszába ért!

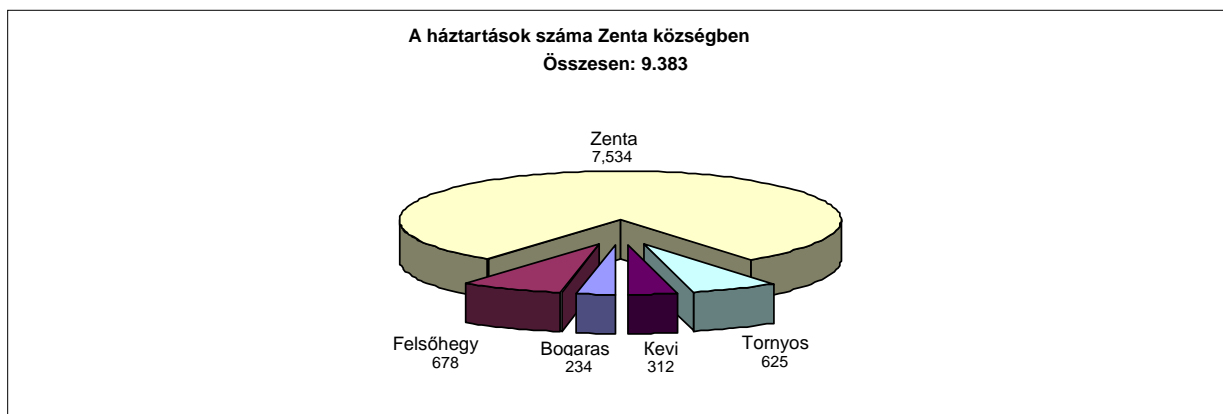
A HÁZTARTÁSOK SZÁMA

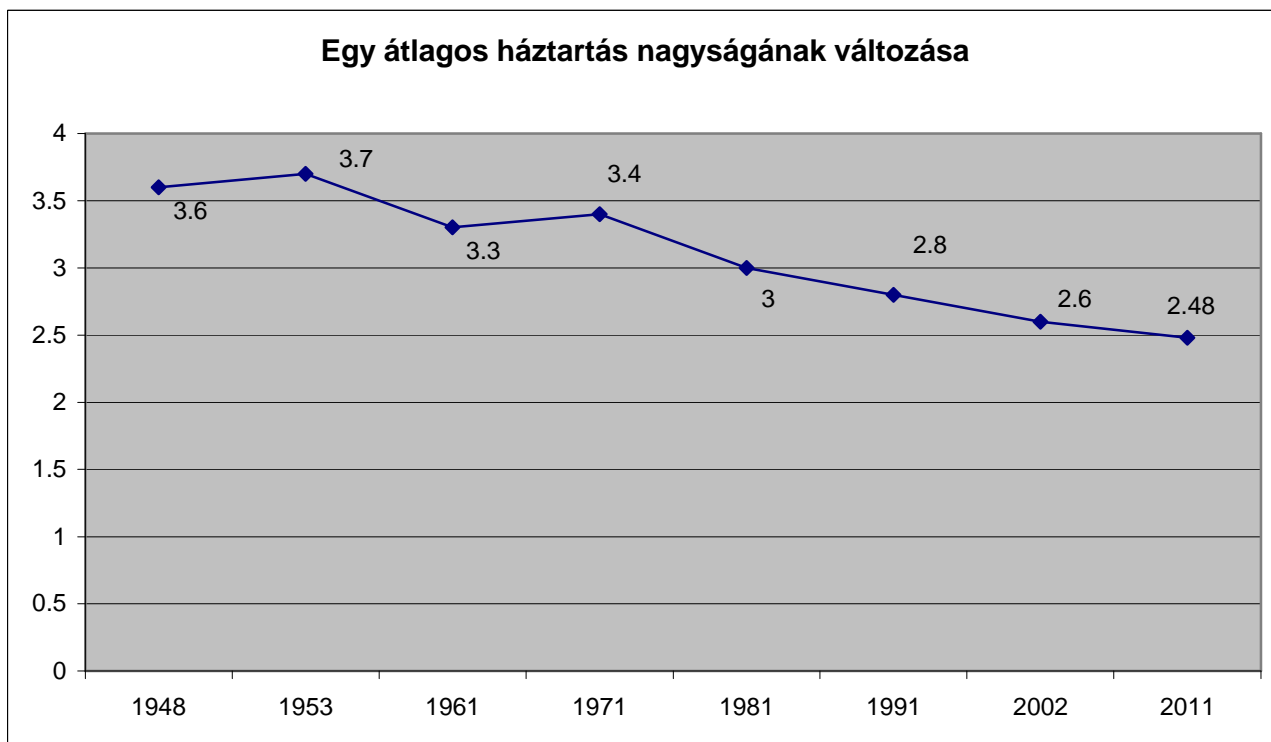
Annak ellenére, hogy a lakosok száma csökken, ami az 1971. évi népszámlálástól kezdve nyilvánvaló, a háztartások száma, Tornyos kivételével, minden községben 1981-ben éri el csak a maximumot. Ennek az oka az elhúzódtott folyamat, melynek során a háztartás egy családra csökkent.

A 2011. évben 583-mal, azaz 9,41%-kal volt kevesebb háztartás, mint a 2002-es évben. A háztartások átlagnagysága csak 2,48 főre csökkent, ami a 2002-es évhez viszonyítva 9,23%-os csökkenést jelent.

Zentán egyre több az egyedül élő és/vagy idős személyekből álló háztartás, ez pedig azt jelenti, hogy egyre több gondoskodást és pénzt kell fordítani a lakosság ezen kategóriájának elhelyezésére. Zentán nagy számban vannak az egyedül élő személyekből álló háztartások.

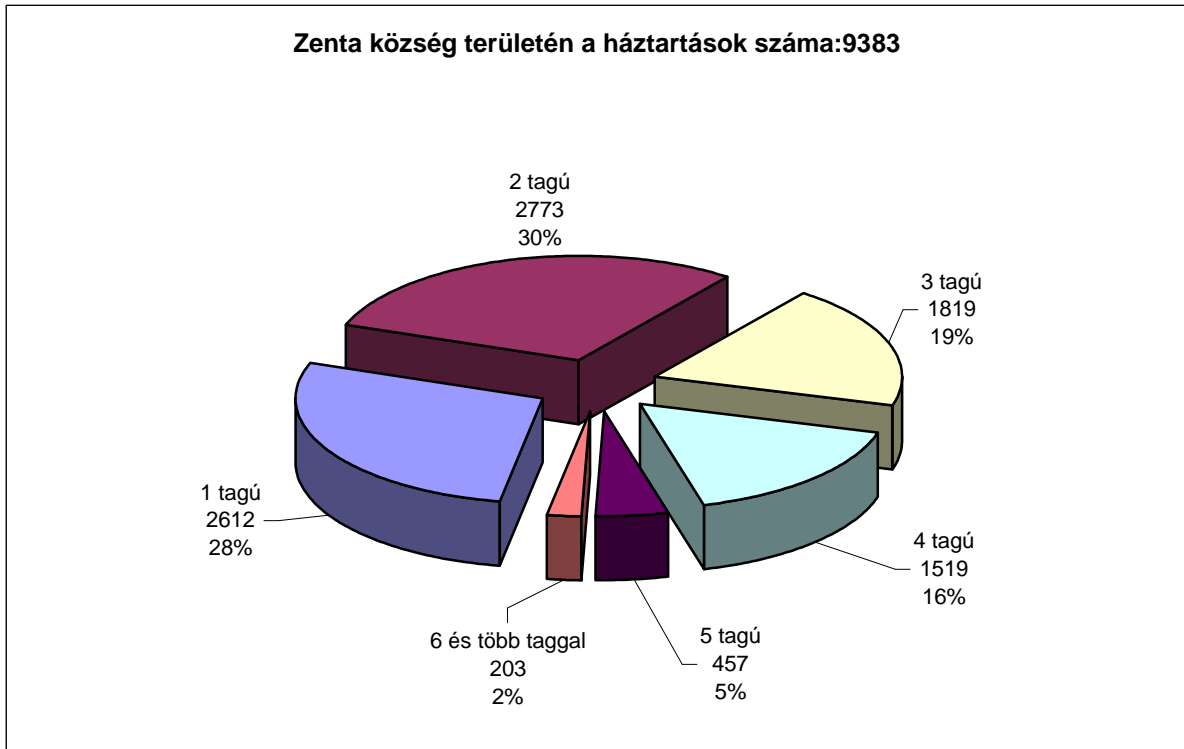
A háztartások száma Zenta községben a 2011. évi népszámlálás adatai szerint.:

Az elnéptelenedés és az életszínvonal emelkedésének következtében Zenta község területén az 1991. évtől felesleges lakófelületek mutathatók ki, melyek területe a 2011. évben elérte az irigylésre méltó 10%-ot.

ZENTA KÖZSÉG HÁZTARTÁSAI TAGSZÁM SZERINT-2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS

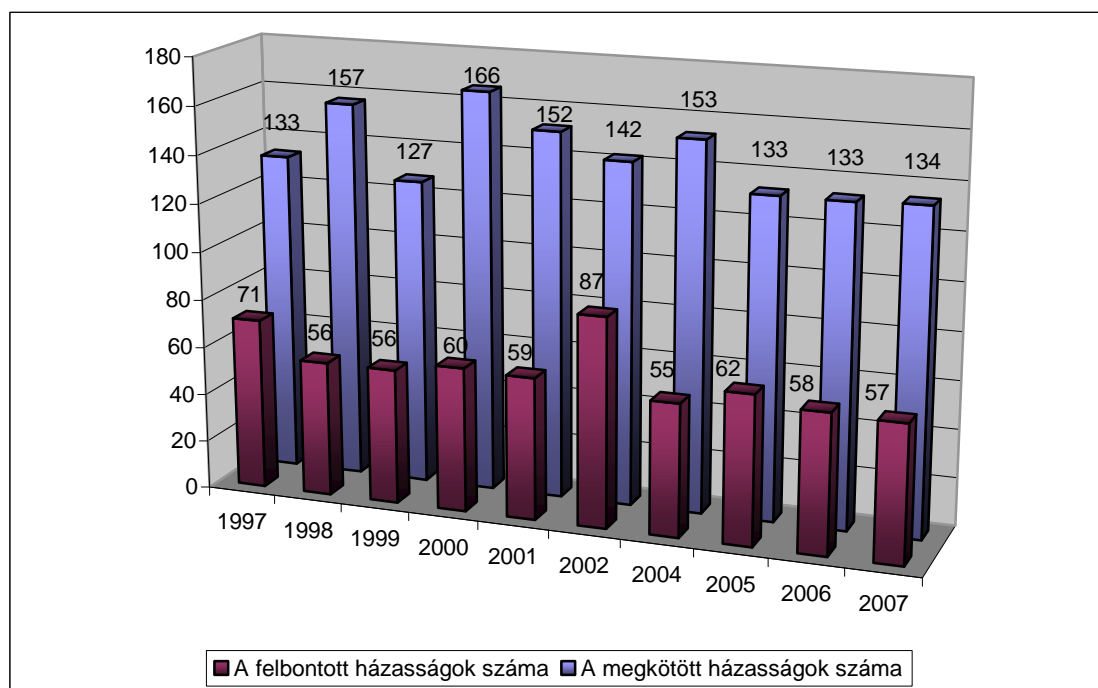
A GENERATÍV KORBAN LÉVŐ NŐK SZÁMA

Zenta község területén a 2011. évben 10.405 nő élt, 15 évestől 60 és több éves korig.
Közülük:

- 2396 vagyis 23% nem szült,
- 2397 vagyis 23% egy gyerekkel,
- 4380 vagyis 42% két gyerekkel,
- 961 vagyis 9% három gyerekkel,
- 96 vagyis 0,8% négy gyerekkel,
- 99 vagyis 0,9% öt vagy több gyerekkel.

A gyerekek száma átlagosan: 1,91.

ZENTA KÖZSÉG TERÜLETÉN A MEGKÖTÖTT ÉS FELBONTOTT HÁZASSÁGOK SZÁMA

A 2007. évi adatok szerint Zenta községben 134 házasságot kötöttek, míg ugyanabban az évben 57 házasság fel lett bontva. Ezen eseményeknek az utóbbi 10 évben történő kíséréséből kiderül, hogy az újonnan kötött házasságok száma ciklusonként állandóan változik, és amikor a házasságok felbontásáról van szó, évente átlagosan 60 házasság felbontására kerül sor.

Migrációs veszteség Zenta község lakosságának keretében

A demográfiai elemzés és értékelés gyenge pontja a migrációs veszteség követése. A kutatások szerint Vajdaságban 2002 és 2010 között azoknak a száma, akik megkapták a magyar állampolgárságot és vándoroltak Magyarországra évente 500-1000 ember. A kivándorlók számát csak helyi illetékességű módszerrel lehet kideríteni, mert nem jelentik az kivándorlást. Emiatt nem tudjuk őket követni adminisztratív módszerrel a kibocsátó környezetben, csak a befogadó környezetben, mint a többség, amely bejegyzett ebben a környezetben (emigrációs statisztikák).

A fiatalabb generációk a kivándorlók reprezentatív csoportjai közé tartoznak, mert a mobilisabb társadalmi csoportba tartoznak. A migrálók fele, akik oktatási célból mentek Magyarországra, nem tértek vissza a szülőföldjükre. 2010-ben kb. 400 szerb állampolgár fejezte a középiskolát, és 1000-en felsőoktatási intézményt Magyarországon. A 2011-es kutatások szerint a Magyarországra kivándorló személyek tipikusan fiatal középkorúak gyerekekkel. Feltételezhetően nem csak Magyarország a célállomás, hanem más országok is. Ismeretlen, hogy milyen hatással vannak a fent említett társadalmi folyamatok a demográfiai reprodukcióra, mivel ezeknek a csoportoknak az utódlással kapcsolatos tendenciáiról és a termékenységi mutatókról szóló kutatásai nem fejeződtek be.

A községi jogi környezet ismertetése a jelenlegi támogatások ismertetésével

- A zentai Lakásügyi Kommunális Közvállalat árjegyzéke értelmében a nagycsaládosok (2-nél több gyermekes családok) bizonyos esetekben csökkentett szolgáltatási díjakat fizetnek,
- A hallgatói ösztöndíjakról szóló szabályzat (Zenta Község Hivatalos Lapja, 16/2013. sz.);

- Rendelet a zentai Snežana – Hófehérke óvodában a gyermekek benttartózkodási költségeit illető ártámogatási jogosultság érvényesítésének feltételeiről és módjáról (Zenta Község Hivatalos Lapja, 17/2009. és 8/2013. sz.);
- Rendelet a Zenta községbeli gyermekes családok részére nyújtott pénzügyi segélyről (Zenta Község Hivatalos Lapja, 10/2011. és 14/2011. sz.);
- Zenta községnek a középiskolai tanulók utaztatására szolgáló eszközök biztosításában való részvételről szóló határozat (Zenta község Hivatalos Lapja, 13/2011. sz.);
- A helyi gyermekjóléti akcióterv (Zenta Község Hivatalos Lapja, 11/2012 sz.);
- Zenta község területén a romák oktatási státusának előmozdítására vonatkozó helyi akcióterv (Zenta Község Hivatalos Lapja, 15/2011 sz.);

III. Stratégiai célok a népesedés területén

III.1. A gyermekvállalás gazdasági hátrányainak a mérséklése, gyermekbarát munkavállalási lehetőségek biztosítása

A gyermekvállalást nagy mértékben nehezítik meg azok a körülmények, amelyek a modern, tanult nők munkavállalásával függnek össze.

A XXI. században a nő szerepe és helye már nem azonos a XIX. században vagy a XX. század első felében betöltött. A családért és a családnak élő, gyermeket szülő és nevelő, a hazátartást fenntartó nő helyét átvették azok a nők, akik iskolázottságukban elérték a férfiak szintjét, akik vállalkoznak a legfelelősebb munkahelyek betöltésére.

Mindazonáltal ezek a változások nem törölték el a nők ősi anyaösztönét, fajfenntartó, pótolhatatlan szerepét. Célunk, hogy különböző intézkedésekkel oldjuk a nők új helyzete és az anyaság, a gyermekvállalás között feszülő ellentétet, hogy a több gyermek vállalása ne tegye lehetetlenné a képzett nők munkavállalását, illetve ne jelentsen nehezen vállalható gazdasági hátrányokat sem. Számos külföldi példa igazolja, hogy a rugalmas munkaidő, a részfoglalkozás, a többgyermekes anyák számára biztosított, anyagilag is értékelhető kedvezmények rendszere igenis serkentheti a gyermekvállalási kedvet, növelheti a születendő gyermekek számát. A kisgyermekes családanyák számára biztosított különleges munkahelyeket, és a kedvezmények rendszerét elsősorban az önkormányzatban és az önkormányzathoz kötődő intézményekben és közvállalatokban.

III.2. Az anyaság, a gyermekvállalás szellemi erkölcsi megbecsülésének a növelése

A gyermekáldás, a nagycsalád vállalása nem jár együtt a társadalmi megbecsültséggel. A három, négy vagy több gyermeket szülő édesanyák gyakran többet tesznek közösségünk felvirágoztatásáért, mint a sok-sok politikus, díjazott művész, koszorús költő együttesen. Ezen érdemüket közösségünk, a politikum, a média gyakorlatilag semmibe veszi! Sőt mi több, a nagycsaládosok, a sokgyermekes édesanyák gyakran vannak lesajnálva, nemegyszer a szerencsétlenség, a különködés, és a szegénység jelképeinek tekintik őket. Ezt a szemléletet csak megerősíti a nagycsaládosok társadalmi szerkezete, vagyis az a tény, hogy a nagycsaládosok többsége a társadalom gazdaságilag

leszakadtabb rétegeiből kerül ki. A jelen demográfiai helyzetünkben az anyaság és az anyák iránti ilyen viszony fenntartása, nem csak mélyen erkölcstelen, de egyenesen önpusztító is.

Mindezeket felismerve szeretnénk ezen változtatni. Azt szeretnénk, ha az anyák, lépten-nyomon azzal találkoznának, hogy a társadalom megbecsüli őket: a médiában, a munkahelyen, a hivatalokban, a templomban, az iskolában stb.

III.3. Az anyaságra és apaságra való érettség serkentése és támogatása

A nyugati hemiszférában világjelenség, hogy a családalapítás, az anyaság időszaka kitolódik. Környezetünkben is gyakran találkozunk azzal, hogy a fiatalok és kevésbé fiatalok azzal odázzák el a családalapítást, hogy ők még nem elég érettek, nem biztosak abban, hogy jó döntést hoznak-e a párválasztás kapcsán.

Fontos cél, hogy ezen a téren is változások legyenek, hogy a párválasztást, az anyaságot, az apaságot, a házasságot megfelelő módon tematizáljuk az iskolában, a templomban, a médiában. A szakmailag felkészült előadók segíthetnek abban, hogy a reprodukív korban levők felnőljenek ezekhez a fontos feladatokhoz és szerepekhez.

III.4. Az anya és a magzat életének és egészségének a megóvása

Évtizedek óta világszerte sok indulatot keltő kérdés az abortusz, az emberi magzat elpusztításának, a magzatelhajtás kérdése. Az ezzel kapcsolatos vitát nem biztos, hogy eldönthetjük, célunk viszont az, hogy az érintettek széleskörű és objektív tájékoztatásával elérjük azt, hogy a mainál jóval kevesebb nő, anyuka vállalkozzon a művi magzatelhajtásra.

Széleskörű tájékoztatás segítségével olyan ismeretekkel gazdagíthatjuk a potenciális édesanyákat és családtagjaikat, amelyek jelentősen csökkenthetik az abortuszra vállalkozó nők számát. A cél érdekében olyan intézkedéseket kellene foganatosítanunk, amelyeknek végrehajtásába bevonnánk az egészségügyi intézményeket és dolgozókat, az iskolákat, a diákotthonokat, az egyházakat, de a civil szervezeteket is.

III.5. A gyermekvállalás, a család fontosságának elfogadtatása a közgondolkodásban, az oktatáson és a médián keresztül

A környezetünket leginkább befolyásoló nyugati fogyasztási kultúra fokozatosan kiszorítja hagyományos értékeinket, a nemzeti és tájjellegű hagyományainkat, de a család és gyermekvállalás fontosságát is relativizálja.

A gyermekvállalás, a család fontossága nem öncélú, nem önmagáért fontos, hanem azért, mert ezek nélkül a szó legszorosabb értelmében elveszünk, és helyünket olyan kultúrák veszik át a földön, amelyek egyaránt megbecsülik az anyaságot, a családot és a hagyományokat.

Célunk, hogy a társadalmunknak, közösségünknek minél nagyobb részében tudatosodjék a gyermekvállalás, a család, a házasság fontossága és értéke.

IV. Stratégiai programok és intézkedések

IV.1. Önkormányzati intézkedések

IV.1.1. Önkormányzati népesedési akcióterv, munkatestület és költségvetési alap létesítése

Ahhoz, hogy a község népesedési stratégiai céljai megvalósulhassanak, feltétlenül szükség van szakszerű tervezésre, a „szervezett politikacsinálásra” az önkormányzat részéről. Az önkormányzat a népesedési akcióterv meghozatalával felválthatja az eddigi improvizációkat, és hatékony népesedési politikát folytathat és olyan intézkedéseket foganatosíthat, amelyek valódi eredményekhez vezetnek. Zentát egyértelműen sújtja a lakosságcsökkenés, a gyermektelenség és elöregedés problémája, aminek következtében fokozatosan versenyképtelenné válik gazdasági, szellemi, kulturális értelemben egyaránt. Ezért elemi és politikai érdeke az önkormányzat vezetésének, hogy hatékony válaszokat fogalmazzon meg ezekre a problémákra, a sikeres cselekvés feltétele pedig a szakmai tervezés, a felkészült projektmenedzselés, és a rendelkezésre álló, valamint a potenciális erőforrások hatékony felhasználása.

Az akcióterv összefoglalja az önkormányzat szerveinek, közintézményeinek és közvállalatainak a tervezett intézkedéseit, előírányozza a költségvetési források nagyságát, meghatározza a projektmenedzsmet, a megvalósítás ütemtervét stb.

Akcióterv:

HORDOZÓI: polgármester, Községi Képviselő - testület, Községi Tanács, Közigazgatási Hivatal.

FORRÁS: Önkormányzati költségvetés, esetleg pályázati források bevonásával.

HATÁRIDŐ: az önkormányzati akcióterv kidolgozása és elfogadása 2013. december 31-ig, A z akcióterv költségeinek a tervezése a költségvetésben a 2013. december 31-ig. Önkormányzati pénzalapok és munkatestületek (projektmenedzsmet) létrehozása 2014. február 15.

IV.1.2. Önkormányzati nagycsaládos kártya- és a hozzá fűződő kedvezmények rendszere

A nagycsaládos kártyát az önkormányzat bocsájtaná ki egy erre vonatkozó képviselő testületi rendelet alapján, amely meghatározná a nagycsaládos kártya kinézetét és tartalmát, annak kibocsátóját, annak jogosultját, érvényességi idejét, valamint az azzal igénybe vehető kedvezményeket. A nagycsaládos kártyát az önkormányzat közigazgatási hivatala adná ki a jogosult kérelmére, és azokról külön nyilvántartást vezetne. Nagycsaládnak számít az a család, amelyben az apa és az anya (vagy a gyermekét egyedülállóként nevelő anya) legalább három kiskorú, közös gyermeket egy háztartásban nevelnek. A nagycsaládos kártya, chip-pel ellátott bankártya formájú fényképes igazolvány lenne, névre szólna, és a nagycsalád minden tagja kiválthatná, szimbolikus illeték megfizetése mellett (ez a kártya kibocsátásának költségeit fedezné), amennyiben a nagycsalád, illetve a szülők 2013. június 1-én az önkormányzat területén lakóhellyel rendelkeztek. Erre a korlátozásra a visszaélések elkerülése érdekében lenne szükség, hogy elkerüljük azokat a helyzeteket, amikor valakik a haszon reményében utólag létesítenének formálisan vagy valóban lakóhelyet az önkormányzat területén. A nagycsaládos kártya tulajdonosa ingyenesen vagy kedvezménnyel válthatna belépőjegyet az önkormányzati rendezvényekre, az önkormányzat által alapított intézmények rendezvényeire, az önkormányzati vállalatok szolgáltatásait kedvezménnyel

vehetnék igénybe. A kedvezmény igénybevételekor az érvényes ár legalább 30-50% tenné ki. A nagycsaládos kártya pénzben kifejezhető kedvezményre jogosítana egyebek közt a sportlétesítmények igénybevételekor (uszoda, jégpálya, strand), a városi alapítású művelődési intézmények rendezvényein való részvétel esetén (színházi előadások, hangversenyek), a kommunális szolgáltatások díjának megállapításánál (vízdíj, vízelvezetési díj, szemétszállítási díj stb.) valamint a helyi adók megállapításánál (ingatlanadó stb.).

A chip segítségével a kedvezmények igénybevétele könnyen nyilvántartható lenne, ami az esetleges visszaélések elkerülése érdekében fontos mechanizmus. További lépésként, a rendszer továbbfejleszhető lenne úgy, hogy a községgel határos önkormányzatok, egyes szolgáltatások esetében kölcsönösen elismernék a szomszédos önkormányzatban kiadott nagycsaládos kártyákat.

A nagycsaládos kártyával, az azzal járó anyagi és erkölcsi - szellemi jellegű kedvezményekkel a közösség, az önkormányzat elismerné a nagycsaládosok érdemeit, részben kompenzálná a sok gyermek vállalásának többletterheit. A kedvezmények igénybevételel bizonyos mértékben csökkennének a közintézmények, közvállalatok bevételei, de ez a csökkenés a nagycsaládosok kis száma miatt felvállalható, illetve aránylag kis költségvetési ráfordítással ezek a kieső bevételek pótolhatóak.

Akcióterv:

HORDOZÓI: polgármester, Községi Képviselő-testület, Községi Tanács, Közigazgatási Hivatal.

FORRÁS: Önkormányzati költségvetése, közvállalatok és közintézmények forrásai, esetleg pályázati források bevonásával.

HATÁRIDŐ: A nagycsaládos kártyáról szóló rendelet elfogadása 2013. december 31-ig. A nagycsaládos kártya költségeinek a tervezése a költségvetésben a 2013. december 31-ig. A nagycsaládos kártyák kiadásának megkezdése 2014. március 1-ig. Az érintett önkormányzati intézmények, közvállalatok általános aktusainak, díjszabásának a módosítása 2014. március 15-ig.

IV.1.3. Kisgyermekes anyák foglalkoztatása, külön munkahelyek létesítése az önkormányzati közigazgatásban, közvállalatokban és a közintézményekben

A III.1. stratégiai cél megvalósítását szolgálnák azok a programok és intézkedések, amelyek a legkevesebb három kisgyermeket nevelő édesanyák foglalkoztatását serkentenék olyan munkakörülmények és munkahelyek létesítésével, amelyek lehetővé tennék, hogy a többgyermekes édesanyák ne kerüljenek többszörösen hátrányos helyzetbe, és ne kelljen a munka miatt lemondaniuk a családalapításról, gyermekáldásról. Ugyancsak az önkormányzati akcióterv részeként (IV.1.1.) fontos lenne olyan munkahelyeket teremteni az önkormányzat közigazgatásában, a közvállalatokban és közintézményekben, amelyek kifejezetten a több, kiskorú gyermeket nevelő édesanyák számára létesítenének. Ezeken a munkahelyeken, csakis olyan munkavállalókat lehetne foglalkoztatni, akik a munkahelyi feltételeken túl (általános alkalmasság, iskolai végzettség, szakmai tapasztalat, egyéb ismeretek) többgyermekes (kiskorú gyermekeket nevelő) édesanyák is. Ezeken a munkahelyeken az édesanyákat nem teljes, hanem napi 5-6 órás munkaidővel foglalkoztatnák, de ezért a munkáért teljes bért kapnának. A részmunkaidős foglalkoztatás mellett a távmunkát is lehetővé kellene tenni a többgyermekes édesanya munkavállalók esetében, amennyiben ezt a munka természete lehetővé teszi. Az ilyen munkavállalókkal megkötendő szerződések pontosítanák a munkavégzés és bérezés specifikus körülményeit. Ennek a programnak a keretében minden tizedik munkahelyet fokozatosan családbarát munkahellyé kellene átalakítani a közigazgatásban, a közvállalatokban és a

közintézményekben. A folyamat keretében első lépésként a meglevő három, vagy többgyermekes foglalkoztatottak munkahelyeit kellene átalakítani a fenti elvek mentén, azaz ezeknek a munkavállalóknak kellene új munkahelyi körülményeket, jogokat biztosítani. Mivel nagy valószínűséggel a meglevő munkavállaló, több kisgyermeket nevelő édesanyák száma nem éri el a 10%-ot, második lépésként, a nyugdíjazással vagy más okból távozó munkavállalók munkahelyét kellene a többgyermekes potenciális munkavállalók számára rendszeresíteni és átalakítani. Amennyiben, ezzel a módszerrel egy éven belül nem lehetne elérni a tíz százalékot, új, további családbarát munkahelyeket kellene létesíteni, amelyeket már az édesanyák számára hirdetnének meg. A foglalkoztatás többletköltségeit a közzállalatok és közintézmények esetében az önkormányzat által létrehozott külön alapból lehetne részfinanszírozni, de alapvető elvárás az lenne, hogy ezt a többletet a közintézményeknek és közzállalatoknak kellene kigazdálkodni.

Akcióterv:

HORDOZÓI: polgármester, Községi Képviselő-testület, Községi Tanács, Közigazgatási Hivatal, közintézmények és közzállalatok .

FORRÁS: Önkormányzati költségvetés, közzállalatok és közintézmények forrásai, esetleg pályázati források bevonásával.

HATÁRIDŐ: A nagycsaládos édesanyák foglalkoztatására vonatkozó önkormányzati döntés vagy rendelet elfogadása 2013. december 31-ig. A nagycsaládos édesanyák foglalkoztatási költségeinek tervezése a költségvetésben a 2013. december 31-ig. A munkahelyek új szisztematizációjának kidolgozása és elfogadása a közigazgatási hivatalban, a közzállalatokban és közintézményekben 2014. március 1-ig. A meglevő háromgyermekes édesanyák új besorolása és új munkaszerződésének megkötése 2014. március 15-ig. Az új többgyermekes édesanyák számára megnyíló új munkahelyek 2014. áprilisától fokozatosan, 2015 végéig.

IV.1.4. A példamutató nagycsaládnak odaítélendő díj létrehozása

Az önkormányzat saját határozatával új díjat hozna létre, amelyet egy példamutató nagycsaládnak ítélne oda évente, először 2014-ben, az anyák nemzetközi napján.

A díj egy díszoklevélből és egy nívós éremből állna, és ünnepélyes keretek között lenne kiosztva.

Akcióterv:

HORDOZÓI: A Közigazgatási Hivatal előkészítésével, a Községi Képviselő testület, a Községi Tanács és a polgármester.

FORRÁS: községi költségvetés, esetleg pályázati források bevonásával.

HATÁRIDŐ: Rendelet elfogadása 2013. december 31-ig. A díj költségeinek a tervezése a költségvetésben a 2013. december 31-ig. A díj odaítélésére javaslatot előterjesztő bizottság kinevezése 2014. március 1-ig. Évente ismétlődő folyamat.

IV.1.5. A szülői költségek csökkentése

Önkormányzati költségvetésből már 2013-ban is biztosított támogatások:

- A zentai Lakásügyi Kommunális Közzállalat árjegyzéke értelmében a nagycsaládosok (2-nél több gyermekes családok) bizonyos esetekben csökkentett szolgáltatási díjakat fizetnek,
- A hallgatói ösztöndíjakról szóló szabályzat (Zenta Község Hivatalos Lapja, 16/2013. sz.);

- Rendelet a zentai Snežana – Hófehérke óvodában a gyermekek benttartózkodási költségeit illető ártámogatási jogosultság érvényesítésének feltételeiről és módjáról (Zenta Község Hivatalos Lapja, 17/2009. és 8/2013. sz.);
- Rendelet a Zenta községbeli gyermekes családok részére nyújtott pénzügyi segélyről (Zenta Község Hivatalos Lapja, 10/2011. és 14/2011. sz.);
- Zenta községnek a középiskolai tanulók utaztatására szolgáló eszközök biztosításában való részvételről szóló határozat (Zenta Község Hivatalos Lapja, 13/2011. sz.);
- A helyi gyermekjóléti akcióterv (Zenta Község Hivatalos Lapja, 11/2012 sz.);
- Zenta község területén a romák oktatási státusának előmozdítására vonatkozó helyi akcióterv (Zenta Község Hivatalos Lapja, 15/2011 sz.);

IV.2. A médiának javasolt intézkedések

Célirányos médiatartalmak:

– Családirportok: Ezeknek a személyes hangvételű riportoknak mind az írott sajtóban, mind az elektronikus médiában helyet kell adni. Példás nagycsaládok életének a bemutatása a médiumokban. A nagycsaládosok egyesületei és a média közötti együttműködés nélkülözhetetlen, hiszen az egyesületek ismerik leginkább azokat a családokat, akik példaértékűek, akik példáján a legjobban bemutathatók a nagycsaládos lét szépségei, illetve az esetlegesen felmerülő nehézségek megoldási lehetőségei, módszerei.

A családirportoknak rendszeres jelleggel jelenhetnének meg a médiában, a lehetőségekhez mérten heti, kétheti, vagy esetleg havi rendszerességgel.

– Nagycsaládosaink egyesületei gazdag tevékenységet folytatnak, ezeknek rendszeres jelleggel javasolt helyet adni az írott sajtóban és az elektronikus médiában. Ehhez szintén nélkülözhetetlen az egyesületek együttműködése, a sajtó ugyanis csak arról az eseményről tudósíthat, amelyről értesítették.

- Személyes beszélgetések, interjúk diplomás, munkaviszonyban álló, karrierjüket építő, dolgozó családanyákkal. A cél: bemutatni, hogy miként lehetséges, vagy lehetséges-e egyáltalán egyeztetni a családot, a háziasszonyi teendőket és a karriert, munkahelyet.

– A falurportok, mivel a falvak továbbra is kedvezőbb életkörülményeket biztosítanak a nagycsaládok számára. A faluról való elvándorlás tényét, illetve a jelenség megállításának a fontosságát szintén nem szabad figyelmen kívül hagyni.

-Studióbeszélgetések és riportok a demográfiai helyzettel kapcsolatban, a demográfiai akcióterv tartalmával összehangolva. Ezek keretében a témában járatos, az akcióterv értékrendjét valló

szakemberek szólalnának meg rámutatva a problémákra, azok valós gyökerére cáfolva a széles körben elterjedt tévhiteket és ismertetve a pozitív változások lehetőségeit.

– A kismamatorna, azaz a várandóság alatti torna, vagy akár a terhességi jóga rendkívül fontos, hiszen a szakemberek szerint ezeknek köszönhetően növekszik a várandós nők fizikai ereje, ami hatalmas előnyt jelent szülés közben, és a szülésből történő felépülés során. Bár városokban, nagyobb településeken elérhetőek az ilyen tanfolyamok a várandósok számára, nem biztos, hogy ezt mindenki meg tudja fizetni, a falun élőknek pedig általában nem is kínálják fel ezeket a lehetőségeket. Megoldásként fontos szerepet kaphat a televízió, kismamatornát sugározhatna rendszeres jelleggel. Ehhez természetesen szükséges egy megfelelő, a gyakorlatokat ismerő szakember közreműködése.

– Beszélgetős műsor várandós nők-kismamák számára. Ebben a műsorban lehetne feldolgozni a várandósággal, a szüléssel és az anyasággal kapcsolatban felmerülő összes kérdést és témát. A várandósok és kismamák mellett természetesen szakembereinket – szülész-nőgyógyász szakorvosokat, szülésznőket, pszichológusokat, pszichiátereket, pedagógusokat – is meg kellene szólaltatni, vagyis az ő közreműködésükkel kell teljessé, kerekké, informatívvá tenni a műsort.

- Lakodalmas riport: Ennek kapcsán ismét elsősorban a televízió juthat fontos szerephez. A lakodalmas riport a lakodalmak idényjellegéből fakadóan szintén idényjellegű, évről-évre megismétlődő médiatartalom lenne. A riportban helyet lehetne adni a lagzi előtti felvételeknek, ahol a fiatal pár felidézi kapcsolatukat a megismerkedéstől egészen a lánykérésig, összegzik az előttük álló házassággal kapcsolatos terveiket. A fiatalok szüleit, testvéreiket, legjobb barátaikat szintén érdemes megszólaltatni. A riportműsor fókuszában maga a lakodalom, illetve az eskütétel állna.

– A terhességmegszakítás: egy téma, amely nagy mértékben járulhatna hozzá a kedvezőtlen népességi mutatókhoz.

A médiumokban, a lehetőségekhez mérten helyet lehetne biztosítani azoknak a tartalmaknak is, amelyekben a terhességmegszakítással kapcsolatos tényekről, a nők testi és lelki egészségére gyakorolt káros következményeiről tájékoztatnák a médiafogyasztókat a szakemberek.

-A könnyített honosítási eljárás, és az Európai Unió országaiban munkalehetőséghez segítő magyar útleveél számos zentait ösztönöz külföldi munkavállalásra. Ha a község lakossága egyre tömegesebben vándorol ki külföldre, egyre kevesebben lesznek azok, akik családot alapíthatnának, gyermeket vállalhatnak a községben. A médiumoknak tájékoztatnia kellene a lakosságot a külföldi munkavállalással kapcsolatos nehézségekről, buktatókról is, arról, hogy a nyugati országok egyre szigorúbb rendelkezésekkel kísérelik megfékezni a beözönlő vendégmunkásokat.

– A Magyar Szó a közelmúltban több sikeres karitatív akciót is felkarolt. Napilapunk közvetítésével rászorulókhöz, szerencsétlenül járt családokhoz jutott el a közösségben összegyűjtött támogatás.

A médiának ezen a területen van ereje tenni, képes közvetíteni a rászorulókat és segíteni hajlandó polgárok között.

A pénz és a szükséges támogatás biztosítása, illetve annak a megfelelő helyre történő eljuttatása mellett a karitatív tevékenység tekintetében talán az üzenet a legfontosabb. Az üzenet, hogy a

fogyasztói társadalomban sem váltunk süketté és vakká embertársaink szenvedésével szemben, hogy senki sincsen egyedül, hogy bárki segítő kézre találhat a bajban. Ezért érdemes megfontolni médiumaink közvetítő szerepének az erősítését a karitatív tevékenység tekintetében.

– Fontos lenne ha a jövőbeni, illetve a már meglévő családtámogatási lehetőségek, kismama-kedvezmények szervezett ismertetése se maradna ki a sajtóból. A társadalomnak értesülnie kell a községben meglévő lehetőségekről, valamint az anyaság és a nagycsalád társadalmi, illetve intézményes támogatottsága tekintetében hatályba lépő intézkedésekről.

A sajtó többet foglalkozhatna az anyákkal, és az anyaságot védő jogi háttérrel. A nőknek biztosítani kellene a tájékozódás lehetőségét a jogaikról: mire jogosult a munkaadó és mire nem, milyen rendelkezések védelmezik az állapotos és a szülési szabadságon lévő nőket az elbocsátástól.

Akcióterv:

HORDOZÓK: A médiával megbízott munkatestület és a község területén működő médiumok.

FORRÁS: A médiumok költségvetéséből, hiszen bizonyos tartalmak megvalósítása nem jár többletkiadással. A bizonyos tartalmak kapcsán felmerülő többletkiadásokat az önkormányzat fedezné.

HATÁRIDŐ: Folyamatos.

IV.3. Az önkormányzatok által alapított közintézmények és közvállalatok által közvetlenül foganatosított és végrehajtott népesedéscsökkentő intézkedések

IV.3.1. Az önkormányzat által alapított intézményekben és közvállalatokban foganatosított intézkedések a családbarát foglalkoztatás terén

Ezekben az intézményekben az önkormányzat olyan családbarát foglalkoztatást kezdeményez, mint az önkormányzati struktúra esetében a IV.1.3. program keretében.

Az önkormányzat holdudvarában levő közvállalatokban és intézményekben az összes munkahely tíz százalékát kellene a sokgyermekes édesanyák számára átalakítani, csakúgy mint az önkormányzat esetében. Ezeken a munkahelyeken csakis olyan munkavállalókat lehetne foglalkoztatni, akik a munkahelyi feltételeken túl (általános alkalmasság, iskolai végzettség, szakmai tapasztalat, egyéb ismeretek) többgyermekes (kiskorú gyermekeket nevelő) édesanyák is. Ezeken a munkahelyeken az édesanyákat nem teljes hanem napi 5-6 órás munkaidővel foglalkoztatnák, de ezért a munkáért teljes bért kapnának. A részmunkaidős foglalkoztatás mellett a távmunkát is lehetővé kellene tenni a többgyermekes édesanya munkavállalók esetében, amennyiben ezt a munka természete lehetővé teszi. Az ilyen munkavállalókkal megkötendő szerződések pontosítanák a munkavégzés és bérezés specifikus körülményeit. Ennek a programnak a keretében minden tizedik munkahelyet fokozatosan családbarát munkahellyé kellene átalakítani. A folyamat keretében, első lépésként a meglévő három, vagy többgyermekes foglalkoztatottak munkahelyeit kellene átalakítani a fenti elvek mentén, azaz ezeknek a munkavállalóknak kellene új munkahelyi körülményeket, jogokat biztosítani. Mivel nagy valószínűséggel a meglévő munkavállaló, több kisgyermeket nevelő édesanyák száma nem éri el a 10%-ot, második lépésként, a nyugdíjazással vagy más okból távozó munkavállalók munkahelyét kellene a többgyermekes potenciális munkavállalók számára rendszeresíteni és átalakítani.

Amennyiben, ezzel a módszerrel egy éven belül nem lehetne elérni a tíz százalékot, új, további családbarát munkahelyeket kellene létesíteni, amelyeket már az édesanyák számára hirdetnének meg. A foglalkoztatás többletköltségeit az önkormányzat által létrehozott külön alapból lehetne részfinanszírozni, de lehetőség szerint a többletköltségeket elsősorban a közintézményeknek és közvállalatoknak kellene kigazdálkodni.

Akcióterv:

HORDOZÓI: A konkrét módosításokat az önkormányzat által alapított intézmények dolgozzák ki és rendszeresítik, vezetik be.

FORRÁS: községi költségvetés, közvállalatok és közintézmények forrásai, esetleg pályázati források bevonásával

HATÁRIDŐ: A munkahelyek új szisztematizációjának a kidolgozása és elfogadása a közvállalatokban és közintézményekben 2014. március 1-ig. A meglevő háromgyermekes édesanyák új besorolása, és új munkaszerződésének megkötése 2014. március 15-ig, az új többgyermekes édesanyák számára megnyíló új munkahelyek 2014 áprilisától, fokozatosan 2015 végéig.

IV.3.2. Az MNT abortuszok számának csökkentésével foglalkozó programjának felkarolása és támogatása, „Adj esélyt az életnek!”

Az abortuszok magas száma is jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy fogy a lakosság, Vajdaságban. Szerbia az élen jár Európában, sőt a világon az abortuszok számát tekintve, s ebben a zentai nők is érintettek. A legtöbb terhesség-megszakítás a harmadik gyermekét nem vállaló anyák közt történik, de fiatalok (házasság előtti aktív szexuális életet folytatók) is ehhez a „fogamzásgátló” módszerhez folyamodnak, ami a nemi felvilágosítás hiányosságára utal, ugyanis 16 éves korig szülői kísérettel, 16 év felett önmaga dönthet a magzat sorsáról, annak 10 hetes koráig. A nagyszámú abortusz csökkenti a termékenységet, s növeli a sterilitás, spontán vetélés, koraszülés esélyét.

Mindezek tudatában az MNT demográfiai akciótervébe foglalt egy életvédő programot, amely kiterjed az adolescens felvilágosítástól, a krízishelyzetben lévő nőknek való segítségnyújtásig. Azt szeretnénk ha a nők nagyobb arányban dönteték az élet, a magzat megtartása mellett.

Akcióterv:

1. Prevenció az általános iskolák 7., 8. osztályában, valamint a középiskolákban

Ha van lehetőség folyamatos műhelymunkára:

Én és a kapcsolataim - Önértékelés, barátság, jellem, párkapcsolat

Döntéseim a veszélyekben – Hozz jó döntéseket!

(Veszélyek a szabad szexben – nemi betegségek, AIDS, abortusz)

Ha alkalmanként van lehetőség előadásokra:

Miért várj? – az abszcinencia értéke

Felvilágosító óra bejátszásokkal, illusztrációkkal, vitakérdésekkel tarkítva

A néma sikoly című film bemutatása (előtte és utána beszélgetéssel)

Az emberi élet értéke – Power Point bemutató és interaktív óra

HORDOZÓI: Tanügyi munkások, védőnők, akik akkreditált pedagógus továbbképzési programon vennének részt – Fialok az élet küszöbén szimpózium, amely ifjúsági személyiségformáló, a fenti témákat érintő anyagot dolgoz fel kreatív módon, bemutató órákkal

HATÁRIDŐ: 2014 októberétől folyamatosan

2. *Együttműködés életvédő szervezetekkel*

Pl. a magyarországi Kiáltás az Életért Egyesülettel, a szerbiai életvédő szervezetekkel

HORDOZÓI: Az MNT népesedési munkacsoportja és a A Kelet-Európa Misszió keretében működő Válságterhességi Tanácsadó iroda

HATÁRIDŐ: Folyamatosan

3. *Fórumok, előadások szervezése egyházakban, civil szervezetekben*

HORDOZÓI: Az MNT ajánlása alapján az életvédő szervezetek

HATÁRIDŐ: Folyamatosan

4. *Segítség válságterhesség esetén (terhességmegszakítás dilemmájában), abortusz utáni krízisben lelki tanácsadás, információnyújtás terhességről, nemi betegségekről stb.*

Apáknak – Hol vannak az apák az abortusz után? – „Nem vagyok többé apa”

HORDOZÓI: A Kelet-Európa Misszió keretében működő Válságterhességi Tanácsadó iroda

HATÁRIDŐ: Folyamatosan

IV.3.3. Az MNT által szervezett iskolai műhelyek felkarolása és támogatása, amelyek keretében a serdülő fiatalokat felkészülhetnek a családalapításra, anyaságra

A XXI. században a család sok esetben nem tudja teljes egészében betölteni a szocializáló és az oktató szerepét, ezért kiemelkedő szerepet kap az oktatási rendszer.

Ezért fontos olyan közeget teremteni, a fiataloknak, ahol kifejthetik, felvállalhatják megrovások nélkül saját nézeteiket, gondolataikat, lehetőségük van másokat is meghallgatni, esetleg különböző szerepekbe bújni, játékos és koruknak megfelelő tematikával új ismereteket elsajátítani. A család mára már sokszor egy értékrendi megtartó erő nélküli közeg, amely sok esetben nem képes betölteni elsődleges szocializáló szerepét. A műhely munkák és a különböző interaktív előadások lehetőséget teremthetnek arra, hogy a mai gyermekek családról alkotott képe módosuljon, hogy megtapasztalják a társas készségek lehetőségeit, a kommunikációs és konfliktuskezelési módszerek által nyújtott alternatív megoldásokat. A vendég előadók felkérését és az előadások megszervezését a kollégiumokban és az iskolákban az MNT munkatestülete végezné. Hosszútávú cél egy akkreditált program elkészítése a pedagógusok számára, amely lehetőséget teremtene a folyamatos képzésre. A program tematikáját szakemberekből álló team dolgozná ki.

Ezen módszerek alkalmazásával esély nyílna a fiataloknak olyan alternatív problémamegoldó készségek kipróbálására, amelyek eddig távol álltak tőlük, illetve lehetőségük lenne megtanulni és megérteni a párkapcsolat stabilitásának fontosságát.

Akcióterv:

HORDOZÓI: ay MNT Iskolai műhelyekkel megbízott munkatestülete és a zentai Bolyai Tehetséggondozó Kollégium.

FORRÁS: MNT költségvetés, önkormányzati költségvetések, közvállalatok és közintézmények forrásai, esetleg pályázati források bevonásával.

HATÁRIDŐ: 2013. szeptemberétől folyamatos

IV.4. Civil szervezeteknek javasolt intézkedések

Pozitív népesedési klíma, családbarát életszemlélet kialakítása csak rendezett életkörülmények között lehetséges. A politikum, önkormányzat, média mellett a civil szervezetek is sokat tehetnek a klíma és az életkörülmények javítása érdekében.

Drasztikusan növekszik a válások száma, hiszen a ma megkötött házasságok válási esélye 50% , de ha a szülők együtt is maradnak, a gyermek szinte kizárólag csak a két szülőre támaszkodhat. A családzsugorodással eltörpülnek az élethordozó elemek, elbizonytalanodik a tartós érzelmi pozitív töltés, fogy a családtagok száma. A kevés családtagra nehezedik az összes nehézség.

Hiányosak a gyermeknevelési ismeretek, a szülőket és nevelőket is szinte teljes bizonytalanság kínozza. Mindennapos a kettős nevelés, az utca, iskola, baráti kör, stb... szembe helyezkedik a szülőkkel.

A mai embert a kapcsolatszegénység, általános elégedetlenség és önazonossági zavarok gyötrik, ezért sok esetben a család csak nehezen tud egyensúlyt biztosítani a felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. A párkapcsolatra, házasságra és családi meg közösségi életre nevelő programok (családi és közösségi életre nevelő ifjúsági táborok, házasság előkészítő előadások, stb..) segíthetik megismerni a család feladatait.

A nagycsaládos egyesületek, családszervezetek, családi klubok és szülők egyesületei erősítik a család értékeit, méltóságát, kulturális és más hagyományainak ápolását. Segítenek a családi élet megerősítésében. Felkarolják az összetört és csonka családokat. Tanítják a családokat a kommunikációs ügyességekre. Ösztönzik a baráti kapcsolatok, együttműködés és segítségnyújtás gyakorlását.

A családhoz kötődő ünnepek, a házasság világnapja, a család nemzetközi napja és az anyáknapja tartalmas és közös megünneplésével növekszik a családok iránti bizalom és pozitív családképet mutatnak fel a társadalom felé.

Ezeknek az egyesületeknek szükséges segítséget nyújtani, az önkéntesek mellé szakmunkatársakat alkalmazni, megbízható támogatási rendszert kialakítani, olyan programok megvalósítását kezdeményezni, amelyek a családok fennmaradása, a közösség gyarapodása, a demográfiai helyzet javulása szempontjából eredményesek lehetnek.

Akcióterv

1. Nevelő jellegű programok megvalósítása, amelyeknek születésserkentő hatása lehet

HATÁSA: Az életfa, családi albumok, testvér szerepe, emberbaráti kapcsolatok, szülői szerepkör bemutatása és a nemzeti és identitástudat kialakítása a szülői szerep fokozottabb, tudatos vállalását jelentheti.

HORDOZÓI: Iskoláskor előtti intézmények , általános iskolák, civil szervezetek

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: 2014-től folyamatosan

2. Fertőző betegségek és a függőség elleni küzdelem, egészséges életmódra nevelés

HATÁSA: Arra kell törekednünk, hogy az egészséges fiatal szülők tudatosan vállaljanak és neveljenek gyermekeket.

HORDOZÓI: Általános – és közép iskolák, egészségházak, Vöröskereszt és civil szervezetek

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: 2014-től folyamatosan

3. Családgondozási program megvalósítása

HATÁSA: Közvetlen kapcsolat kialakítása a családokkal, „szülők iskolája” , családbarát rendezvények szervezése segítheti a gyermekvállalási kedv létrejöttét.

HORDOZÓI: nagycsaládos egyesületek , más családszervezetek és civil kezdeményezések

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: Folyamatosan

4. Feltételek teremtése az egésznapos általános iskolai tartózkodásra

HATÁSA: Az 1.-4. osztályosok tanulási és munka szokása kialakulása, illetve a gyermek oktatása és nevelése szempontjából , de a közösségbe való bekapcsolása szempontjából is fontos. Az iskolákban a tartalmasabb oktatáson , a családokban pedig a gyermekek nevelésén, a szülő – gyermek kapcsolat elmélyítésén legyen a hangsúly.

HORDOZÓI: MNT, önkormányzat, általános iskolák és civil szervezetek.

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: 2014. szept.1.

5. Párkapcsolatra, házasságra és családalapításra nevelő programok megvalósítása

HATÁSA: Családi és közösségi életre nevelő ifjúsági táborok , házasság előkészítő programok segíthetik a fiatalok választását.

HORDOZÓI: Egyházak, nagycsaládos egyesületek, civil szervezetek.

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: 2013- től folyamatosan

6. Tanácsadói szolgáltatás a fiataloknak és szülőknek

HATÁSA: A fiatalok felvilágosítása (szexuális, mentálhigiénia, párkapcsolati , stb.. kérdésekben) és a szülők felvilágosítása (konfliktus és krízis helyzetek, nevelési problémák, stb... kérdésekben) nagyon fontos.

HORDOZÓI: Önkormányzat, egészségházak, civil szervezetek,

FORRÁS: Önkormányzat,

HATÁRIDŐ: 2015. január 31.

8. Családhoz kötődő ünnepek megtartása

HATÁSA: A házasság világnapja, a család nemzetközi napja és az anyáknapja tartalmas megünneplése növelné a családok iránti bizalmat és pozitív családképet mutat fel a társadalom felé.

HORDOZÓI: nagycsaládos egyesületek , civil szervezetek.

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: Folyamatosan

9. Nagycsaládos egyesületek , családszervezetek és családi klubok alakítása és működtetése

HATÁSA: Erősítik a család értékeit, méltóságát, kulturális és más hagyományai ápolását. Segítenek a családi élet megerősítésében. Felkarolják az összetört és csonka családokat. Tanítják a családokat a kommunikációs ügyességekre. Ösztönözhetik a baráti kapcsolatok , együttműködés és

segítségnyújtás gyakorlását. Erősítik az erkölcs, becsület, hit , akarás és munka tiszteletét.Képviselik a családok érdekeit.

HORDOZÓI: Önkormányzat

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: Folyamatos

IV.5. Egyházaknak javasolt intézkedések

Történelmi egyházaink, miként az elmúlt századokban, úgy ma is töretlen hittel hirdetik a házasság szentségének, mint egy férfi és egy nő életszövetségének értékét. A keresztény tanítás mindig is világosan megfogalmazta azokat az értékeket, melyek melletti kiállást most talán még fontosabbnak tart, így a fogantatással kezdődő emberi élet védelmét, a magzat méltóságának és jogainak tiszteletben tartását, a házasság intézményének megvédését, fenntartását. A kommunizmus nehéz éveiben is igyekeztek lelkipásztoraink – az adott lehetőségekhez mérten – e kérdésekben a keresztény tanítást képviselni, amiként a mai liberálisnak mondott, mégis erőszakosan élet- és házasságellenes, a másságot és annak elfogadását mindenekfelett hirdető, kizárólag a keresztény értékekre ellenségesen tekintő világban teszik. Történelmi egyházaink együttesen hiszik és vallják, hogy csak akkor van jövőnk, csak akkor maradhatunk meg itt, a déli végeken, ha a katasztrófális demográfiai állapotokon valamelyest változtatni tudunk. Ehhez minden keresztény felekezet szívesen csatlakozik, kötelességének érezve azt a kiállást a már említett értékek mellett, mely mindenkoron küldetésének elmaradhatatlan része volt.

A történelmi egyházaknak szánt javaslatunk a következő pontokban fogalmazható meg:

1. A nagycsaládos szervezetek, esetenként konkrét nagycsaládok segítése a plébániákon, plébániai szinten. A harmadik, negyedik gyermek elsőáldozása, bérnialása kapcsán a felmerülő adminisztratív költségek elengedése, átvállalása. A vasárnapi szentmisék alatt a legkisebb gyermekek számára foglalkozást szervezni a plébánián, így szüleik részt vehetnek az istentiszteleten.

2. Az ifjúsági hittan tanmenetébe, programjai közé kerüljön be a magzati élet védelméről, a házasság szépségéről szóló előadás, szakmai nap is. De az általános iskolai hittanban is kapjon hangsúlyos helyet a családról szóló keresztény tanítás.

3. Május első vasárnapjának, Anyák Napjának a kiemelt megünneplése a plébániákon. Ezzel párhuzamosan, Szent József március 19-ei ünnepéhez kapcsolódóan az apaság szerepének nagyobb méltatása. Ezekhez megfelelő liturgikus és egyéb szövegeket, szövegjavaslatokat az egyházközségek és egyházmegyék liturgikus- illetve családbizottságai készítsenek.

4. Ismeretterjesztő előadások megszervezése az elemi iskolák felső tagozataiban és a középiskolákban, az ember sajátos értékéről, és az emberi élet egyedülálló értékéről keresztény, illetve bibliai alapokon. Ennek keretében beszélni a házasságról, családról és a gyermekáldás vállalásáról.

5. Széleskörű ismeretterjesztő előadásokat szervezni a magzati életvédelem ismereteinek elterjesztésére.

6. Javasoljuk a család és életvédelmi referensek kinevezését mindegyik egyházmegyében, illetve egyházközségben. Ez egy lelkész és egy házaspár kinevezését, felkérését jelentené.

7. Továbbra is megszervezni a házassági előkészítő tanfolyamokat a plébániákon, amiként nagyobb hangsúllyal megszervezni a keresztelési felkészítést is a keresztelendők szülei számára. Érdeemes volna esetleg ehhez hasonló, illet tartalmú felkészítést, beszélgetést kezdeményezni, talán

kevesebb vallási színezettel, olyan párok számára is, akik csak polgári házasságot szándékoznak kötni.

IV.6. Magánvállalatoknak javasolt intézkedések

Vállalatok társadalmi felelősségvállalása, és a családbarát munkahely

(CRS – CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY)

„Európának olyan közhangulatra van szüksége, amelyben a vállalkozókat nem csak az elért nagy nyereség miatt értékelik, hanem azért is, mert méltányos hozzájárulást biztosítanak bizonyos társadalmi problémák kezeléséhez”

Az Európai Bizottság 2006. március 23-án kelt közleménye

A vállalati társadalmi felelősségvállalás azt jelenti, hogy a vállalkozók olyan szociális és környezetvédelmi célokhoz igazítják mindennapi üzleti tevékenységeiket, amelyeket önkéntesen, törvényi kötelezettség nélkül vállalnak.

Egy, a Vajdaságban végzett kutatás alapján a fiatalok által tervezett és kívánt gyermekek száma 2,41, azaz magasan meghaladja a ténylegesen vállalt gyermekek számát. Ez a tendencia nem csak a Vajdaságra, hanem Magyarországra is jellemző. A fiatalok fontosnak tartják a gyermekvállalást, de az egzisztenciateremtés mára már a gyermekvállalás elé került, ebből adódóan a tervezett gyermekek megszületése is későbbre tolódott, és egyre nagyobb valószínűséggel biológiai akadályokba is ütköznek a párok. Sok nő karrierje kettétörik a gyermekvállalással, és sajnos a mai viszonyok miatt a család minél több gyermeket vállal, annál nagyobb eséllyel szegényedik el.

Fontos a gyermekvállalás és a munka összehangolása. A munkáltató társadalmi szerepe az anyai hivatás munkaerőpiaci megbecsülése, és az anyaság támogatása, hiszen jól működő, stabil, kiegyensúlyozott családok gazdasági előnyt is jelentenek.

Amennyiben egy vállalat társadalmi felelősséget vállal, azaz CSR tevékenységet folytat az érdekeltekkel együttműködve (alkalmazottak, fogyasztók, közösség stb.) úgy a szerteágazó igényeiket figyelembe véve foglalkozik a társadalom problémáival is. Mivel a társadalom és a vállalatok szimbiózisban élnek egymással, szükségszerű és nélkülözhetetlen az egymás iránti megértés és egymás támogatása. Egy olyan vállalat, amely nem veszi figyelembe a társadalmi igényeket, és ebből kifolyólag a lakosságnak nem származik belőle előnye, hosszútávon nem életképes.

A demográfiai egyensúly megőrzése egy olyan társadalmi probléma, amelynek megoldásában a vállalatok igen nagy szerephez juthatnak családbarát munkahelyek teremtésével, valamint a már meglévő munkahelyek átszervezésével. Ezen intézkedések megvalósításához a vállalatok vezetésén keresztül vezet az út, ugyanis a társadalmi felelősségvállalás nem csupán egy választható opció, amit a vállalat vagy elfogad és beleépít a vezetés politikájába, vagy nem, hanem sokkal inkább a korszerű vállalatvezetés egy módja.

A családi kötelezettségeket tiszteletben tartó, rendezett munkaügyi kapcsolatokkal rendelkező családbarát munkahely vonzó az alkalmazottak számára, és növeli a vállalat versenyképességét is. Amennyiben a vállalatvezetés stratégiai szempontja a magánélet és a munkafeladatok

összeegyeztetése, ott nő az alkalmazottak motiváltsága, hatékonysága, kevesebb a stressz, csökken a fluktuáció, a betegség miatti távolmaradás. A megbízható munkaerő megtartása hosszú távon elengedhetetlen a vállalat nyereségessége szempontjából. A rendezett munkaügyi kapcsolatok, a munkavállalók megfelelő bevonása és tájékoztatása, az emberi erőforrással való jó gazdálkodás a sikerhez vezető út. Az inaktívak újra munkába állásához, tervezhető életpályák megvalósításához nélkülözhetetlen az esélyegyenlőség megteremtése, a jó példák megismertetése a foglalkoztatás területén.

A modern vezetéspolitika alapvető eleme a nemek közti egyenlőség elősegítése a munkahelyen és a magánéletben egyaránt. A nőket támogató (anyaság, előmenetel) intézkedések mellett elengedhetetlen az egyenlő munkáért egyenlő bért elvnek következetes megvalósítása, a rugalmas munkavégzés lehetőségének bővítése és számos más intézkedés, amely egyaránt hozzájárul a vállalat sikerességéhez és a társadalmi problémák részbeni megoldásához is.

A munkáltatók korrekt tájékoztatása a jogi lehetőségekről és kedvezményeikről. A vállalati társadalmi felelősségvállalás tevékenységének meghonosítása a Vajdaságban lehetőséget teremt a családbarát munkahelyek megteremtésére, amely a társadalom számára közhasznú jó, hiszen a nők megtarthatnák állásukat, és többek között a munkáltatók sem veszítenék el megbízható alkalmazottjaikat. A médiának fontos szerepe van a tájékoztatásban és a CRS popularizálásában.

Kétirányú folyamat lenne a CRS popularizálása: az egyik politikai befolyás, amely keretein belül elrendelik a családbarát munkahelyek realizálódását. A másik irány, ahol meg kell győzni, a vállalatokat, hogy ez az ő érdekük is. Összességében első lépés az önkormányzattal, a körzeti gazdasági kamarákkal, a közvállalatokkal és a közintézményekkel való kapcsolatfelvétel. A körzeti gazdasági kamarákkal felvéve a kapcsolatot megszólíthatók a vállalkozók, a versenyszféra, ahol második lépésként egy részletesen kidolgozott propaganda program kerül kidolgozásra, majd kivitelezésre, akár egy-egy szemináriumi találkozó keretein belül. Későbbiekben a cégeknél személyre szabottan is kidolgozható a cég arculatának megfelelő program. A közszférában az önkormányzati vezetőkkel kell megtárgyalni az ezirányú előterjesztéseket.

Akcióterv:

HATÁSA: Kampány a rugalmas munkaidő-beosztás és a részmunkaidős foglalkoztatás bevezetésére

HORDOZÓK: Önkormányzat, helyi média

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: Folyamatos.

IV/7 EGYÉB PROGRAM INTÉZKEDÉSEK

IV.7.1. Játszóterek – az önkormányzati program folytatása, amely a meglévő játszóterek felújítását és újak kiépítését jelenti az Európai Unió szabályok betartásával.

IV.7.2. A nagycsaládosok egyesületeinek és a sérült gyermekekkel foglalkozó egyesületek további támogatása.

IV.7.3. A Gyermekjóléti Akcióterv további támogatása.

IV.7.4. A roma tanulók iskolai felzárkóztatásával foglalkozó akcióterv további támogatása.

IV.7.5. Elismerés odaítélése a gyermekeiket tiszteletesen nevelő nagycsaládos szülőknek.

IV.7.6. Jobb művelődési, sport és rekreációs lehetőségek biztosítása a gyermekek szabadidejének kitöltéséhez.

IV.7.7. Törvényjavaslatok és tartományi előírások tervezetének kidolgozása, új községi előírások meghozatala vagy módosítása az anya és gyermekvédelem és az iskoláztatás terén.

IV.7.8. Az iskoláskor előtti intézmény munkaidejének meghosszabbítása a szülők igénye szerint

Akcióterv:

HORDOZÓK: Önkormányzat, iskoláskor előtti intézmény

FORRÁS: Önkormányzat

HATÁRIDŐ: Folyamatos.

Programok/Akciók	Hordozók / Felelős intézmény	Költségvetés/év			Forrás / határidő
		2014	2015	2016	
IV.1. Kisgyermekes anyák foglalkoztatása					
- többgyermekes édesanyák munkahelyeinek kialakítása a közigazgatási hivatalban, a közintézményekben és közvállalatokban - részmunkaidős foglalkoztatás mellett a távmunkát is lehetővé kellene tenni a többgyermekes édesanya munkavállalók esetében	<i>polgármester, Képviselő-testület elnöke, illetékes tanácsstagok, Közigazgatási Hivatal, közintézmények és közvállalatok</i>	---	---	---	<i>Önkormányzati költségvetés, közvállalatok és közintézmények forrásai, illetve pályázati források.</i>
IV.3. Nagycsaládos kártya és a hozzá fűződő kedvezmények rendszere					
- A nagycsaládos kártyáról szóló rendelet elfogadása 2013. december 31.	<i>polgármester, Képviselő-testület, illetékes tanácsstagok és a Közigazgatási Hivatal</i>	400.000,00	450.000,00	500.000,00	<i>Önkormányzati költségvetés, közvállalatok és közintézmények forrásai, esetleg pályázati források</i>
- Az érintett önkormányzati intézmények, közvállalatok általános aktusainak, díjszabásának a módosítása 2014. március 15-ig	<i>Önkormányzat, közvállalatok, intézmények</i>	---	---	---	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>
- A nagycsaládos kártyák kiadásának megkezdése 2014. március 1.	<i>Közigazgatási Hivatal</i>	---	---	---	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>
IV.4. A helyi gyermekvédelmi rendszer működtetése					
- Az óvodák, iskolák, napközik működtetése, fenntartási költségeik biztosítása	<i>Önkormányzat, iskoláskor előtti intézmények, általános- és középiskolák, zeneiskola</i>	170.000.000,00	180.000.000,00	190.000.000,00	<i>Községi költségvetésben folyamatosan biztosított eszközök</i>
IV.5. Pénzbeli és személyes gondoskodást nyújtó ellátások					
IV.5.1. A szülői költségek csökkentése					
1) Rendelet a gyermekes családok pénzügyi támogatására való jogosultságokról (az újszülöttek utáni egyszeri pénzsegélyre való jogosultság; az újév elsőszülött gyermekét megillető egyszeri pénzsegély;)	<i>Önkormányzat, Közigazgatási Hivatal</i>	4.500.000,00	4.600.000,00	4.700.000,00	<i>Községi költségvetés</i>
2) Az iskoláskor előtti intézményekben való tartózkodás költségeinek teljes átvállalása a harmad- és negyedszülött gyermekek esetében	<i>önkormányzat, iskoláskor előtti intézmény, Közigazgatási Hivatal</i>	3.300.000,00	3.500.000,00	3.700.000,00	<i>Községi költségvetés</i>
3) A szociális védelmi jogosultságok	<i>Szociális Központ,</i>	120.000,00	160.000,00	200.000,00	<i>Szociális Központ a községi</i>

érvényesítéséről szóló rendelet alapján (egyszeri segélyből: iskolai felszerelés a szociálisan rászoruló családok gyermekeinek)					<i>költségvetésen keresztül</i>
4) Utazási költségtérítés az iskoláztatásban (óvoda, általános- és középiskola)	<i>Önkormányzat</i>	9.000.000,00	9.100.000,00	9.200.000,00	<i>Községi költségvetés</i>
5) A gyermekek felsőfokú iskoláztatásához nyújtott segítség: havi ösztöndíj felsőoktatási tanulmányok esetén	<i>Önkormányzat</i>	1.800.000,00	1.900.000,00	2.000.000,00	<i>Községi költségvetés</i>
- A kommunális szolgáltatások csökkentésének szorgalmazása a három és négygyermekes családok esetében (30–50%)	<i>Önkormányzat, közvállalatok</i>	1.000.000,00	1.100.000,00	1.150.000,00	<i>Községi költségvetés</i>
IV.5.2. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások					
- Felelős szülők iskolája (tanácsadója) – tanácsadói hálózat létrehozása (gyermekorvos, pszichológus, szülés-nőgyógyász, nevelő, tanár, egyházi képviselő, mentálhigiénés szakorvos, jogász stb.)	<i>Egészségügyi, oktatási, szociális intézmények; civil szervezetek</i>	250.000,00	300.000,00	350.000,00	<i>Községi költségvetés, pályázati források által</i>
- napközi otthonok működtetése sérült és marginalizált helyzetben lévő gyermekek számára	<i>önkormányzat, Szociális Központ, civil szervezetek</i>	1.300.000,00	1.400.000,00	1.500.000,00	<i>Községi költségvetés, Szociális Központ, civil szervezetek, donátorok</i>
- az iskoláskor előtti intézmény és a bölcsőde munkaidejének meghosszabbítása a szülők igénye szerint	<i>iskoláskor előtti intézmény</i>	---	---	---	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>
- otthonsegítő szolgáltatás bevezetése a nagycsaládosok támogatására - a segítség célja a szülők megerősítése saját szülői szerepükben, elsősorban prevenciók jelleggel	<i>Egészségügyi védőnők, nagycsaládos civil szervezetek, szociális intézmények, egyház</i>	---	---	---	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>
- családi szabadidős programok szervezése (a már meglévő lehetőségek fejlesztése és az újak kialakítása)	<i>Civil szervezetek, iskoláskor előtti intézmény, Thurzó Lajos KMK</i>	---	---	---	<i>Községi költségvetés, civil szervezetek, iskoláskor előtti intézmény, Cnesa OMI, pályázati források</i>
VI.5.3. Ifjúsági és gyermekvédelmi					

gondoskodás					
Gyermekjóléti Akcióterv további támogatása	Önkormányzat, Egészségház, Vöröskereszt, Szociális Központ, általános és középiskolák, helyi médiák, civil szervezetek	1.200.000,00	1.300.000,00	1.400,00	Községi költségvetés, civil szervezetek
Az Ifjúsági Akcióterv további támogatása	Önkormányzat, Egészségház, Vöröskereszt, Szociális Központ, általános és középiskolák, helyi médiák, civil szervezetek	1.000.000,00	1.100.000,00	1.200.000,00	Községi költségvetés, civil szervezetek
A roma nemyetiségű tanulók iskolai felzárkóztatásával foglalkozó akcióterv további támogatása	Önkormányzat, Általános Iskola	400.000,00	410.000,00	420.000,00	Községi költségvetés
IV.6. A helyi médiának javasolt intézkedések					
- Célirányos médiatartalmak támogatása, amelyek a nagycsaládok megtartó erejét mutatják be	Tájékoztatói eszközök	---	---	---	Többletforrásra nincs szükség
IV.7. Az abortuszok számának csökkentésével foglalkozó program felkarolása					
- az „Adj esélyt az életnek“ munkatestület programjainak támogatása	Tájékoztatói eszközök, egyház, egészségház, oktatási intézmények, Önkormányzat,	---	---	---	Többletforrásra nincs szükség
IV.8. Iskolai műhelyek, amelyek keretében a serdülő fiatalokat felkészítjük a családalapításra, anyaságra					
- az iskolai műhelyekkel megbízott munkatestület programjainak támogatása	Általános iskolák és középiskola, civil szervezetek,	---	---	---	Többletforrásra nincs szükség
IV.9. Civil szervezetekkel és egyházakkal való együttműködés					
- a civil szervezetek és egyházak révén megvalósuló nevelő jellegű programok támogatása	Egyházi intézmények,, civil szervezetek, Vöröskereszt, oktatási intézmények, tájékoztatói eszközök	4.000.000,00	4.100.000,00	4.200.000,00	Községi költségvetés, civilszervezeti pályázat útján Többletforrásra nincs szükség
IV.10. Egyéb program-intézkedések					
- Játzóterek - a meglévők felújítása és	Önkormányzat, iskoláskor	380.000,00	390.000,00	400.000,00	Községi költségvetés, iskoláskor

korszerűsítése, valamint újak kiépítése	<i>előtti intézmények</i>				<i>előtti intézmények karbantartása</i>
- a nagycsaládosok egyesületeinek támogatása	<i>önkormányzat</i>	190.000,00	200.000,00	210.000,00	<i>Községi költségvetés, civilszervezeti pályázat útján</i>
- a Kéz a kézben Civil Szervezet támogatása	<i>önkormányzat</i>	1.200.000,00	1.300.000,00	1.400.000,00	<i>Községi költségvetés, civilszervezeti pályázat útján</i>
- Elismerés (díj) odaítélése a gyermekeiket tisztességesen nevelő nagycsaládos szülőknek	<i>önkormányzat</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00	<i>Községi költségvetés, civilszervezeti pályázat útján</i>
- jobb művelődési és sport/rekreációs lehetőségek biztosítása a gyermekek szabadidejének kitöltéséhez	<i>Thurzó Lajos KMK, Sportszövetség, civil szervezetek</i>	700.000,00	710.000,00	720.000,00	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>
Törvényjavaslatok tervezetének kidolgozása Tartományi, községi jogszabályok megalkotására vagy módosítására, Helyi közösségi intézkedések javaslata	<i>Önkormányzat, Szociális Központ, oktatási intézmények</i>	---	---	---	<i>Többletforrásra nincs szükség</i>

I n d o k l á s :

A fehér pestis már régóta hangosan kopogtat az ajtónkon. Erős elnéptelenedési folyamat érinti a nemzetet úgy Szerbiában, mint Vajdaságban, így a mi községünkben is, valódi népesedési katasztrófához vezetve. Ezt közvetlenül bizonyítják a legújabb kutatások eredményei és a komoly tudományos felismerések a népesedéspolitika területén, feltárva, hogy Szerbia volt az első ország a Balkánon a halálozási arány szerint, és az utolsó a születési arány szerint.

A mi szűkebb környezetünkben a Magyar Nemzeti Tanács volt az első intézmény, amely elfogadta a népesedési stratégiai akciótervét, azokra a helyi önkormányzatokra fellebbezve, amelyben a magyar nemzeti kisebbség tagjai is élnek, hogy meghozzák a saját stratégiai akciótervüket a népesedés területén.

A Magyar Nemzeti Tanács 2013-2017-es időszakra szóló népesedési stratégiai akciótervének mintájára ki lett dolgozva Zenta község népesedési stratégiai akciótervének tervezete a 2014-2017-es időszakra.

Zenta község Községi Tanácsa 2013.12.____ megtartott ülésén a ____ számú végzéssel jóváhagyta Zenta község népesedési stratégiai akciótervének tervezetét a 2014-2017-es időszakra.

Zenta Község Képviselő-testülete javasolja Zenta község népesedési stratégiai akciótervének megfontolását és elfogadását a 2014-2017-es időszakra.

KÖZSÉGI KÉPVISELŐ-TESTÜLET
a KK-t elnöke
Širková Anikó

Szám: 052-2/2013-I

